

De zeven dhyani's in de gupta vidya

– H.P. Blavatsky

In dit artikel worden vragen beantwoord met betrekking tot de zeven dhyani's.

Vraag: Wat is het echte verschil tussen de Dhyani-Boeddha's in de orthodoxe en in de esoterische opvatting?

Filosofisch is er een groot verschil. Als hogere deva's worden zij door de boeddhisten Boddhisatva's genoemd. Exoterisch zijn er vijf in getal, terwijl er in de esoterische scholen zeven zijn, en niet enkelvoudige entiteiten maar *hiërarchieën*. Er staat in *De Geheime Leer* dat er vijf Boeddha's gekomen zijn en dat er nog twee moeten komen in de zesde en zevende rassen. Exoterisch is hun voorzitter Vajrasattva, de 'Opperste Intelligentie' of 'Opperste Boeddha', maar nog transcenderend is Vajradhara, die evenals Parabrahm, Brahma of Mahat transcendeert. Zo zijn de exoterische en occulte betekenissen van de Dhyani-Boeddha's volkomen verschillend. Exoterisch is ieder een drie-eenheid, drie in een. Alle drie manifesteren zich tegelijkertijd in drie werelden - als een menselijke Boeddha op aarde, een Dhyani-Boeddha in de wereld van de astrale vormen, en een arupa, of vormeloze, Boeddha in het hoogste rijk van Nirvana. Aldus wordt voor een menselijke Boeddha, een incarnatie van een van deze Dhyani's, het verblijf op aarde beperkt van zeven tot zeventuizend jaar in

verscheidene lichamen, aangezien zij als mensen onderworpen zijn aan normale omstandigheden, ongelukken en dood. Anderzijds betekent dit in de esoterische filosofie dat slechts vijf van de 'zeven Dhyani-Boeddha's' - of liever, de zeven hiërarchieën van deze Dhyani's, die, in de boeddhistische mystiek, identiek zijn aan de hogere incarnerende Intelligenties, of de Kumaras van de hindoes - tot nu toe op aarde verschenen zijn in een regelmatige opeenvolging van incarnaties. De laatste twee moeten nog komen tijdens de zesde en zevende wortelrassen. Alweer, dit is half-allegorisch, zo niet helemaal. Want de zesde en zevende hiërarchieën zijn al geïncarneerd op deze aarde, samen met de rest. Maar aangezien zij het zogenaamde 'Boeddha-schap' bereikt hebben, vrijwel vanaf het begin van het vierde wortelras, zegt men dat zij sindsdien verblijven in bewuste gelukzaligheid en vrijheid tot het begin van de zevende Ronde. Dan zullen zij de mensheid leiden als een nieuw Boeddha-ras. Deze Dhyani's zijn alleen verbonden met de mensheid en strikt genomen, alleen met de hoogste 'beginse-len' van de mensen.

Vraag: Gaan de Dhyani-Boeddha's en de planeetgeesten die de leiding hebben over de werelden in pralaya, wanneer hun planeten die staat ingaan?

Antwoord: Pas aan het einde van de zevende Ronde, en niet tussen iedere ronde, want zij moeten toezicht houden op de werking van de wetten tijdens deze kortere pralayas. Meer details over dit onderwerp zijn al beschreven in het derde deel van *De Geheime Leer*. Maar al deze verschillen zijn in feite alleen maar functioneel, want zij zijn alle aspecten van een en dezelfde Essentie.

Vraag: Houdt de hiërarchie van Dhyani's, wiens werk het is een Ronde te beschermen, tijdens zijn periode van activiteit de wacht over de hele reeks werelden, of alleen over een bepaalde wereld?

Antwoord: Er zijn incarnerende en er zijn toezicht houdende Dhyani's. Over de

functies van eerstgenoemden is u zojuist verteld; laatstgenoemden lijken hun werk op deze manier te doen. Iedere klasse of hiërarchie komt overeen met een van de Rondes, de eerste en laagste hiërarchie met de eerste en minder ontwikkelde Ronde, de tweede met de tweede, enzovoort tot de zevende Ronde bereikt is, die onder toezicht staat van de hoogste hiërarchie van de zeven Dhyani's. Op het laatst zullen zij op aarde verschijnen, evenals sommige van de planeethiërarchieën, want de hele mensheid is dan Bodhisattva geworden, hun eigen 'zonen', d.w.z. de 'Zonen' van hun eigen Geest en Essentie of zichzelf. Aldus is er slechts een functioneel verschil tussen de Dhyani's en de Planeethiërarchieën. De ene groep is volkomen goddelijk, de andere *van de sterren*. Alleen de eerste groep wordt *Anupadaka* genoemd, ouderloos, omdat zij rechtstreeks uitstraalden van datgene wat noch Vader is noch Moeder, maar de ongemantefeerde Logos. Zij zijn in feite het spirituele aspect van de zeven Logoi; en de planeetgeesten zijn in hun totaliteit als de zeven Sefiroth (de drie hogere zijn super-kosmische abstracties en *dekmantels* in de Kabbala). Zij vormen de hemelse mens, of Adam Kadmon; *Dhyani* is een soortnaam in het boeddhisme, een afkorting voor al de goden. Toch moet altijd bedacht worden dat zij, ofschoon het goden zijn, niet mogen worden aanbeden.

Vraag: Waarom niet, als het goden zijn?

Antwoord: Omdat de Oosterse filosofie het denkbeeld van een persoonlijke en buiten-kosmische godheid verwerpt. En tegen hen die dit *atheïsme* noemen, wil ik het volgende zeggen: het is onlogisch om één zo'n god te vereren, want, zoals de Bijbel zegt, 'Er zijn vele Heren en vele Goden'. Dus *als* verering gewenst is, moeten wij kiezen voor het vereren van vele goden, waarbij de een niet beter of minder beperkt is dan de ander, dus veelgodendom en afgoderij. Of wij moeten, zoals de Israëlieten gedaan hebben, een stam- of rasgod kiezen uit hun midden, en terwijl wij in het bestaan van vele goden

geloven, de andere negeren en verachten, en de onze als de hoogste en de 'God der Goden' beschouwen. Maar dit is logischerwijs niet vol te houden, want zo'n god kan oneindig zijn noch absoluut, maar moet eindig zijn, dat wil zeggen, beperkt en geconditioneerd door ruimte en tijd. Met het Pralaya verdwijnt de stamgod, en Brahma en alle andere deva's, en fuseren de goden met het Absolute. Om die reden aanbidden occultisten hen niet en dragen zij ook geen gebeden aan hen op. Immers, als wij dat deden, zouden wij of vele goden moeten vereren of moeten bidden tot het Absolute, dat, daar het geen attributen heeft, geen oren kan hebben om ons te horen. Zelfs de aanbidder van vele goden

moet noodzakelijkerwijs onrechtvaardig zijn ten opzichte van alle andere goden; hoe ver zijn verering ook gaat, het is eenvoudig onmogelijk dat hij ieder van hen apart aanbidt; en in zijn onwetendheid kiest hij, mocht hij er een in het bijzonder uitkiezen, wellicht helemaal niet de volmaaktste. Daarom zou hij er beter aan doen zich te herinneren dat ieder mens een god binnenin zich heeft, een directe straal van het Absolute, de hemelse straal van het Ene; dat hij zijn 'god' *binnenin* en niet buiten zich heeft.

Uit: *Transactions of the
Blavatsky Lodge*, 50-53
Vertaling: A.M.I.

Aldus, Ananda,
moet ge als lampen zijn voor uzelf.
Vertrouw op uzelf, en niet op hulp
van buitenaf.

Houd vast aan de waarheid
als een lamp en een toevlucht,
en zoek geen toevlucht
bij een ander dan uzelf.

De Heer Boeddha
Digha Nikaya ii. 99-100